

Biblioteka
SNOVI I SUDBINA

Urednica
Tea Jovanović

Naslov originala
Maeve Binchy
“Heart and Soul”

Copyright © Maeve Binchy 2008
Copyright © 2014 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-341-6

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, preštapavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Čarobna knjiga
Beograd 2014.

Mejv Binči

SRCE I DUŠA

Preveo s engleskog
Vladimir D. Janković

**Čarobna
knjiga**

U spomen na moju dragu mlađu sestru Rini.
I s velikom ljubavlju i zahvalnošću Gordonu, koji teška
vremena čini snošljivim, a dobra – čarobnim.

PROLOG

Ima poduhvata za koje sto godina mora da prođe da bismo ih pokrenuli s mrtve tačke.

Jedan od takvih bilo je preuređivanje velikog depoa u vlasništvu Bolnice Sent Brigid. Beše to jedan nimalo privlačan niz skladišta i – usred njih – dvorište. Nekada su tu držane zalihe za bolnicu, ali depo se nalazio na nezgodnom mestu; u skladu s novim saobraćajnim propisima, da bi od bolnice stigao do tih magacina, morao si da se upustiš u dugo i neudobno putešestvije ulicama Dablina.

Depo se, inače, nalazio u delu Dablina gde je još bilo onih radničkih kućica, a i fabrikâ, koje su u međuvremenu pretvorene u stambene zgrade. Taj deo grada se „dizao“, kako bi to rekli preduzimači; ubrzo će se pojaviti špekulanti kojima će taj depo zapasti za oko, ponudiće cenu upravi bolnice, a ta ponuda biće takva da oni neće moći da je odbiju.

To je Frenk Enis i priželjkivao. Sebe je smatrao finansijskim mozgom Bolnice Sent Brigid, a ustanovi je u tom trenutku bilo potrebno upravo to – velika suma novca, moćna finansijska injekcija, i to pod njegovim nadzorom.

Ceo film već se odvijao pred očima Frenka Enisa.

Kad god bi se, u vreme održavanja redovnog godišnjeg zбора, okupio odbor za planiranje, uvek bi se, naravno, nametnuo neki problem koji valja rešiti, ili bi pak članovima tog tela nešto drugo odvuklo pažnju. Nešto što bi Frenka omelo u nameri da proda taj beskorisni posed i uloži novac u samu bolnicu. Jednom mu se na putu isprečio reumatološki lobi; tražili su kliniku za reumatske bolesti. Javili su se onda i sa plućnog odeljenja, zahtevajući da se otvori dnevni centar za grudobolne. Sve je glasnjija bila i kardiološka frakcija, koja je tvrdila da postoji dovoljno

dokaza u prilog tvrdnji da se pacijenti mogu lečiti i vanbolnički, što bi oslobodilo bolničke krevete, pod uslovom, naravno, da pacijent ima nekoga ko može da se brine o njemu. Kardiolozi su bili kao psi kad se dočepaju koske; nikako nisu hteli da je puste.

Frenk uzdahnu. Čekalo ih je još jedno popodne u skućenoj, zagušljivoj sali za sastanke. Članovi odbora sedeli su oko stola. Frenk ih je posmatrao bez posebnog zadovoljstva. Običan skup ljudi koji bi mogli sedeti u odboru bilo koje bolnice. Našlo se tu mesta i za osobu koju bi on najpre opisao kao časnu sestru u civilu. Bolnicom Sent Brigid nekada su isključivo časne sestre i upravljale; sad behu pretekle još samo četiri opatice. Novih podvižnica nije bilo. Sastanku su prisustvovali i viši činovnici Ministarstva zdravlja, a bilo je tu i važnih poslovnih ljudi koji su se dokazali u drugim sferama života. Za stolom se našao i blagorodni američki filantrop Čester Kovač, koji je u unutrašnjosti zemlje bio osnovao privatni zdravstveni centar.

Časna sestra u civilu uvek bi otvarala prozor, usled čega bi se papiri razleteli po stolu i oko njega, a onda bi neko ustao i zatvorio ga. Kroz isto to Frenk je već ko zna koliko puta prošao. Ali ovoga puta osećao je da mu se smeši pobeda. Dobio je pisanu ponudu – posredi je bio ogroman novčani iznos – od preduzimača koji bi odmah preuzeo sporno i zapušteno zemljište oko depoa. Svota je bila takva da nikoga ne bi ostavila ravnodušnim.

A onda će na red doći rasprava o tome na koji bi način taj novac trebalo utrošiti: da li ga uložiti u najsavremenije CT skenere? Ili temeljno preurediti fasadu bolnice? Kao i u mnoge građevine s početka dvadesetog veka, u bolnicu se ulazilo krajnje neprikladnim kamenim stepenicima. Poželjno bi, dakle, bilo ugraditi rampu ili pronaći neki drugi, još bolji način da se ulaz u bolnicu olakša teško pokretnima i iznemoglima.

Na odeljenju ženske hirurgije uvek je postojala potreba za krevetima, kao što su stalno potrebne bile i nove izolacione jedinice. Veliki pritisak vršili su sa odeljenja poluintenzivne nege. Oni su tražili da ih s nivoa poluintenzivne podignu na nivo intenzivne nege, a to je koštalo.

Pa, ako ništa drugo, bar će tom preduzimaču moći već koliko danas da odgovore, da prihvate lepo njegovu ponudu i prestanu da gube vreme kombinujući s raznim interesentima koji su, svi redom, imali jedan isti cilj: da uvećaju svoje imperije.

Okupljenima su posluženi kafa i keks, razdeljen je dnevni red, i sastanak je počeo. Ali već od samog početka, Frenk je znao da nešto tu ne valja.

Na članove odbora su, stvarno blesavo, uticali neki nedavno objavljeni statistički podaci koji, navodno, dokazuju da Irci od otkazivanja rada srca umiru mnogo češće nego što bi to moralo da bude. Možda je to povezano s načinom života, sa prehrambenim navikama, s pićem i pušenjem, činiocima koji, bez sumnje, igraju određenu ulogu. I sada su učesnici sastanka raspravljali o načinima da se pacijentima kojima je otkazalo srce ulije više samopouzdanja. Kako bi divno bilo prvi povesti borbu protiv bolesti srca! Osnovati dnevnu kliniku koja bi pacijentima pomagala da se izbore sa bolešću. Došlo je bilo Frenku Enisu da na pasja kola ispsuje firmu koja je objavila te brojke, i to upravo nekoliko dana pre sastanka odbora. Po njegovoj proceni, takvo nešto moglo je biti učinjeno i namerno – nije mu, naime, promaklo neuobičajeno nadmeno držanje kardiologa iz Bolnice Sent Brigid. Ti ljudi su sebe smatrali svemogućima.

Potrazio je podršku Čestera Kovača, koji je u takvim situacijama često umeo da nastupi kao glas razuma. Ali jalova je bila ta nada. Čester je podvukao da je reč o jednoj uistinu maštovitoj ideji, i da bi se on lično radovao kad bi Sent Brigid stala na čelo jedne takve inicijative. Na kraju krajeva, alternativa je samo – novac.

Frenk se pušio od besa. Lako je bilo Česteru da kaže da je nešto *samo* novac; on je imao novca kao pleve. Jeste, bio je Čester velikodušan, nema zбора, ali šta on zna o ovim stvarima? Amerikanac poljskog porekla kome je deda Irac – uvek bi ponavljao stavove poslednje osobe s kojom je razgovarao.

U Frenku je sve ključalo.

– Nije to *samo* novac, Česteru. To je *ogroman* novac koji bi ušao u Sent Brigid, da nam bolnica bude bolja.

– Prošle godine si bio za to da se ta zemlja proda nekome ko je hteo da pravi parkiralište – reče Čester.

– Ali sadašnja ponuda je znatno bolja. – Frenk se bio sav zajapurio, toliko je napora sve to iziskivalo.

– Dobro, znači, lane bismo ispali poslednje budale da smo usvojili tvoj predlog, Frenk, s obzirom na to kako stvari sada stoje, zar ne? – Čester je bio blag, ali odlučan.

– Ali ja već nedeljama i nedeljama radim na tome da izvučem što bolju ponudu od tog tipa...

– A prošle godine smo se svi složili oko toga da nam parkiralište nije potrebno.

– Ali ovo *nije* parkiralište. Reč je o stambenim zgradama, o visokokvalitetnoj gradnji – s najvišim specifikacijama... – reče Frenk.

– Čime jedna bolnica baš i ne bi morala da se bavi – reče Čester Kovač.

– Kad već sedimo na tom parčetu zemlje, trebalo bi od njega da imamo i neke koristi – reče jedan od vodećih stručnjaka u branši.

– Ali mi ćemo od njega i *imati* koristi, prodaćemo ga za pravo malo bogatstvo, i onda ćemo taj novac uložiti u bolnicu! – Frenk je imao osećaj kao da se obraća ljudima koji vrlo sporo uče.

– Oglasi se utom časna sestra u civilu. – Mi *bismo voleli* da se učini nešto što bi bilo u duhu onog reda koji je izvorno vladao u ovoj bolnici – uspijala se ona.

– Izgradnja stambenih objekata teško da je protivna duhu bilo kakvog reda, nije li tako? – upita Frenk.

– Skupi stanovi s najvišom specifikacijom možda i nisu baš ono što časne sestre žele – blagim tonom će Čester.

– Časnih sestara nema više, izumrlo je to! – prasnu Frenk.

Čester pogleda u časnu sestru u civilu. Po licu joj se videlo da su je zbolele te reči. Morao je Čester da nastupi kao mirotvorac.

– Gospodin Enis hoće da kaže da je misija časnih sestara ovde izvršena, da su one svoj posao obavile. Ali tu je njihova zaostavština.

Našoj zajednici potrebna je, pre svega, bolja zdravstvena zaštita, a ne toliko novih skupih stanova, sa po dva automobila na jednu stambenu jedinicu, što bi samo dovelo do još većeg zakrčenja puteva. Ono što je našoj zajednici zaista potrebno jeste uspostavljanje jednog pozitivnog sistema, preduzimanje aktivnosti koje će za posledicu imati to da se ljudima pomogne da, posle pretrpljenog srčanog zastoja, izvuku najviše iz svojih života. I, da budem dokraja iskren, kad dođe do glasanja, voleo bih da i vi stvari sagledate upravo u takvom svetlu, a što se mene lično tiče, to će svakako biti moj izbor.

Dok je govorio, bilo je nečeg dostojanstvenog u njegovom držanju.

Frenk Enis se pokunjo. Nije uspeo sve da ih oduva, kao što se nadao toga jutra. Predlog je odbijen. Povedili su kardiolozi. Mesecima će se usaglašavati oko cena i tempa radova, oko nameštaja i medicinske opreme. Moraće da imenuju upravnika, da dovedu osoblje. Frenk duboko uzdahnu. Kako to da su ovi ljudi toliko nerazumni? Mogli su na dnevni red da stave onoliko tačaka koliko žele, samo kad bi razumeli kako ovaj svet zapravo funkcioniše. A vidi njih, sve će da iskomplikuju.

Presedeo je ceo sastanak, automatski prelazeći s tačke na tačku dnevnog reda. Došlo se tako i do glasanja u vezi s promenom namene poseda u vlasništvu Bolnice Sent Brigid, poznatog kao bivši depo. Kao što je očekivao, jednoglasno je odlučeno da na tom mestu treba sagraditi kliniku za bolesti srca.

Frenk predloži da se uradi studija izvodljivosti.

Istog časa je nadglasan. Njima to nije išlo naruku – u tom slučaju, morali bi o istoj temi da raspravljaju još šest godina. Ako su se već dogovorili da to urade odmah, dogovor je – dogovor. Sve je izvodljivo.

Moraće, naravno, da se održi vanredni zbor, i to kad bude postignut dogovor oko cene radova, kad se raspiše tender za građevinare, kad se tačno utvrdi koliko će stručnih kadrova biti zaposleno na kardiologiji.

Svi otvoriše notese i ubeležiše datum.

Frenk je smatrao da bi to trebalo da bude kroz šest meseci. Čester Kovač je rekao da će nekoliko nedelja biti dovoljno da se obave sve neophodne pripreme. Građevinari, zacelo, jedva čekaju da prionu

na posao. Specijalista za srce koji je prisustvovao sastanku reče da su kardiolozi Bolnice Sent Brigid veoma zahvalni zbog te odluke i da će u najkraćem roku ispostaviti svoje zahteve.

– Zahteve! – frknu na to Frenk Enis.

– I, naravno, raspisaćemo konkurs za mesto upravnika – reče časna sestra u civilu.

– O, to svakako. Pretpostavljam da upravnik već čeka tu, napolju – promrmlja Frenk, još ogorčen posle poraza.

– Upravnik ili *upravnica* – odlučno će časna sestra.

– Bože – smetnuo sam žene s uma – reče Frenk u pola glasa. I inače je to bio čovek kome se često dešavalo da zaboravi na žene. U golf klubu bi se uvek zgražavao kad zbog Ženskog dana mora da odloži partiju. Čak je, usput, zaboravio i da se oženi. Ali verovatno je tako i najbolje.

– Upravnik ili *upravnica*, naravno – reče on naglas. – Starovremski sam čovek, sestro.

– Ne valja vam to, gospodine Enise – reče časna sestra u civilu dok je otvarala prozor, da još jednom pusti svežeg vazduha u prostoriju.

1.

Unapred je Klari Kejsi rečeno da neće moći da računa na veliki budžet kad bude opremala svoju novu kancelariju. Zamorni administrator, bučan čovek razbarušene kose, s pokretima koji idu na živce, mahao je rukama hodajući po sumornoj sobi u kojoj je vladala neprijatna atmosfera, sa sivim zidovima i neprikladnim čeličnim ormarima za kartoteku. Nije to bila soba kakvu bi jedna viša savetnica smatrala dostojnom sebe posle trideset godina učenja medicine i bavljenja njome. Pa ipak, nikad nije pametno postaviti se negativno od samog početka.

Upinjala se da se seti kako se čovek zove. – Da, zaista... ovaj... Frenk – reče ona. – Nema sumnje da ima mnogo toga što bi se, je li, moglo nazvati potencijalom.

Nije se takvom odgovoru nadao. Zgodna, tamnokosa žena, u četrdesetim možda, u elegantnom, lila pletenom kostimu, krupnim koracima kružila je po sobičku kao lavica u kavezu.

– Taj potencijal nije neograničen, doktorko Kejsi – brže-bolje će Frenk – u finansijskom smislu, bojim se, nije. Ali ako ovde malo omalamo, pa dodamo koji lep komad nameštaja, ženska ruka ima čuda da napravi – dodade on, pa se nasmeši krotko.

Klara je morala silan napor da uloži da ne plane.

– Da, naravno, tako bih i ja razmišljala da treba da uredim dom u kojem živim. Ovo je nešto sasvim drugačije. Kao prvo, ne mogu ja da sedim u ovoj zabačenoj sobi, da ljudi moraju sto kilometara hodnikom da idu kako bi stigli do mene. Ako ću već voditi ovu ustanovu, onda moram da budem u njenom središtu, i odatle i da je vodim.

– Ali svi će znati gde ste vi, na vratima će pisati vaše ime – tresnu on.

– Ne pada mi na pamet da čamim ovde – reče ona.

– Doktorko Kejsi, videli ste i sami kojim sredstvima raspoložemo i bili ste svesni okolnosti kad ste prihvatili radno mesto.

– Nije tada bilo reči o tome gde će stajati moj radni sto. Ni jedne jedine reči. Napomenuto je samo da će odluka o tome biti doneta kasnije. E, sad je to kasnije.

Nije mu se svideo njen ton. Nije bilo greške: takvim tonom govore učiteljice.

– A ovo je ta prostorija – reče on.

Došla je bila u iskušenje da mu kaže da slobodno pređe na „ti“, ali se onda dosetila da će, sve dok taj čovek bude uvažavao njen status, ona nešto još i moći da istera po svome. Poznavala je taj tip ljudi.

– Mislim da neće moći, Frenk – reče ona.

– A je l' biste mogli da mi pokažete gde bih to drugo mogao da vas smestim? Soba u kojoj sedi dijetetičarka još je manja, poslovna sekretarica ima sobu u koju jedva i sama stane sa svom onom dokumentacijom. Fizioterapeut mora da ima zasebnu sobu, jer kod njega ima mnogo opreme, isto važi i za medicinske sestre. Čekaonica mora da bude blizu vrata. Budite, molim vas, tako ljubazni pa mi dajte, eto, ideju gde bih ja to mogao da pronađem neku drugu prostoriju ako vam ova, koja je savršeno pogodna za tu namenu, ne odgovara.

– Sedeću u hodniku – reče Klara prosto.

– U hodniku. Kom hodniku?

– U onom prostoru u koji se ulazi kroz staklena vrata.

– Ali, doktorko Kejsi, pa to ama baš nikako ne ide.

– A što ne bi išlo, Frenk?

– Bićete neprestano svima na izvol'te – započe on.

– Da?

– Nećete imati privatnosti, a i ne bi to izgledalo... ne bi izgledalo kako treba. Unutra bi, uostalom, mesta bilo samo za radni sto.

– Meni ništa sem stola i ne treba.

– Ne, doktorko, uz dužno poštovanje, potrebno je vama mnogo više od radnog stola. Mnogo, mnogo više. Ormar za kartoteku, recimo – dovrši on neubedljivo.

– Mogla bih da se poslužim jednim od onih ormara u sekretaričnoj kancelariji.

– A gde ćete držati istorije bolesti pacijenata?

– U sobi kod sestara.

– Biće vam ponekad potrebna privatnost, kad treba popričati s pacijentima.

– Mogli bismo onda ovu sobu, koja je vama toliko draga, da nazovemo sobom za konsultacije, pa bismo se onda svi, po potrebi, služili njome. Mogli biste da je okrečite u neke umirujuće, blage boje, da nabavite nove zavese; ja ću ih odabrati, ako hoćete. I nekoliko stolica, jedan okrugli sto. Može?

Znao je da je sad sve gotovo, ali morao je još nešto makar da bekne.

– Nikada se pre tako nije radilo, doktorko Kejsi, naprosto se, eto, nije tako radilo.

– Ali ovo nikada nije ni *bila* klinika za bolesti srca, Frenk, tako da nema svrhe pokušavati da ovo mesto poredimo s nečim što nikada nije postojalo. Mi sad ovo sve podižemo od temelja i, ako je već meni dato da vodim kliniku, onda ima da je vodim kako treba.

Kad je izašla iz zgrade i zaputila se prema kolima, Klara je znala da on još stoji na vratima i prati je pogledom punim neodobravanja. Ali ona visoko podignu glavu, a lažni osmeh ostade joj na licu, kao prikucan.

Otključala je centralnu bravu, otvorila vrata i sela na mesto vozača.

Kad se završi radno vreme, neko će sigurno pitati Frenka kakva je ona. I tačno je znala šta će im reći. „Ništa joj nije po volji, puna sebe.“

Ako ga malo pritisnu, reći će da je gladna vlasti i da jedva čeka da zauzme novo radno mesto i počne da drma. E, kad bi samo znao kakva je ona u stvari. Ali to niko, nikad, ne sme saznati. Niko nikada neće saznati koliko Klara Kejsi u stvari *ne* želi taj novi posao. Ali ona je pristala da ostane na tom mestu godinu dana. I tako će i biti.

Uključila se u popodnevni saobraćaj i procenila da sad može slobodno da se oslobodi lažnog osmeha. Otići će do supermarketa i kupiće tri vrste sosa za testeninu. Koji god da kupi, devojkama nije

potaman. Te sir je bio prejak, te je paradajz bio bezukusan, te je pesto previše napadan i trendi. Ali kad uzme tri različita, moraće i one da pronađu nešto što im odgovara. Daj bože samo da večeras budu u dobrom raspoloženju.

Ne bi mogla da podnese ako su se u međuvremenu Adi i njen dečko Džeri opet ideološki razišli u vezi sa prirodnim staništem kitova ili baterijskim odgojem živine. Ili ako je Linda opet našla nekog luzera, provela s njim jednu noć, a on sad ne nalazi za shodno da je pozove.

Klara uzdahnu.

Ljudi su joj nekada pričali kako su kćerke grozne kad su u pubertetu, ali da se stanje poboljša kad uđu u dvadesete. Kod Klare je, kao i obično, ispalo naopako. Devojke su sada, u dvadeset trećoj i dvadeset prvoj godini, bile užasne. U pubertetu i nisu bile toliko loše. Ali, naravno, tada je i ono đubre Alan bio tu, i sve je bilo lakše. Lakše, na izvestan način.

Adi Kejsi je ušla u kuću u kojoj je živela sa sestrom i majkom. *Vila Menopauza*, tako je njena sestra Linda zvala njihov dom. Mnogo smešno, čist humor.

Mama još nije bila došla kući. I dobro je što je tako, pomisli Adi, sad će ona lepo da se zatvori u kupatilo i legne u kadu, da proba nova ulja koja je u povratku kući kupila na pijaci. Nakupovala je i nešto organskog povrća; ko zna kakve li će stvari danas mama doneti iz supermarketa, sve nešto puno aditiva i hemikalija.

Nije joj bilo po volji kad začu muziku iz kupatila. Linda ju je prestigla. Mama je jedno vreme bila pominjala drugo kupatilo. Tuš-kabinu, makar. Ali u poslednje vreme o tome nije bilo ni reči. A ako mama ipak ne dobije taj veliki posao kojem se nadala, onda sad stvarno nije pravi trenutak da se ta tema poteže. Adi je malo ostavljala za kuću, ali, s druge strane, kao učiteljica i nije mnogo zarađivala. Linda nije davala ništa. Ona je još studirala, ali joj nikad nije palo na pamet da bi uz to mogla i nešto da radi. Mama je bila glavna i njeno je bilo da časti.

Pre nego što je Adi stigla do svoje sobe, zvonio je telefon. Bio je to njen otac.

- Kako je moja prelepa kćerka? – upita on.
- Mislim da se upravo kupa, tata, hoćeš da je čuješ?
- Na tebe sam mislio, Adi.
- Ti uvek misliš na onu s kojom razgovaraš, tata, i stalno je tako.
- Adi, *molim te*. Samo pokušavam da budem fin, nemoj tako da se srdiš ni zbog čega.
- U pravu si, tata, izvini. Kaži?
- Pa zar ne mogu ja, prosto tako, da pozovem i pozdravim svoju...
- Ne radiš ti takve stvari, ti zoveš kad ti nešto treba – oštra je bila Adi.
- Hoće li majka biti kod kuće večeras?
- Da.
- U koje vreme?
- Ovo je porodica, tata, ne ustanova gde ljudi imaju radno vreme i upisuju se na prijavnici.
- Hoću da razgovaram s njom.
- Onda pozovi nju.
- Ne odaziva se na moje pozive.
- Onda dođi.
- Ne voli ona kad dolazim, znaš i sama. *Njen* prostor i ostalo...
- Prestara sam ja za to. Ta igra između vas dvoje ipak je otišla predaleko. Reši to, tata, nekako, molim te.
- Da li biste ti i Linda mogle nekud da izađete večeras, želim s njom da popričam o nečemu?
- Ne, mi *ne* izlazimo večeras.
- Idite nekud na večeru, ja plaćam.
- Daćeš nam pare da izađemo iz rođene kuće?
- Pokušaj da mi pomogneš.
- A što bih? Ti nikada nikome nisi pokušao da pomogneš.
- A što nećeš tu sitnicu da mi učiniš?
- Zato što smo se s mamom dogovorile da nam pripremi večeru, da proslavimo, pošto je našla novi posao. Odavno to planiramo i ne pada mi na pamet sad da otkazujem. Izvini, tata.

– Dolazim ja u svakom slučaju – reče on i spusti slušalicu.

Linda izađe iz kupatila – još je voda kapala s nje – umotana u vlažan peškir. Adi je pogleda i ne bi joj ni najmanje milo. Linda, koja se hranila nezdravo, koja je pušila i pila, izgledala je prelepo, a ta duga, mokra kosa bila je kao drugima kad izađu iz frizerskog salona. Život stvarno nije fer.

– S kim si to razgovarala? – zanimalo je Lindu.

– S tatom. S tom ljigom nad ljigama.

– Šta sad hoće?

– Da razgovara s mamom. Rekao je da će tebi i meni dati pare da izađemo nekud večeras.

Linda se razvedri. – Zaista? Koliko?

– Odbila sam. Ne dolazi u obzir.

– Ala si ti bahata.

– Pozovi ga sama, pa se ti dogovaraj ako hoćeš. Ja ne izlazim.

– Verovatno je na red došlo ono sa velikim „R“ – reče Linda.

– Što bi *sad* razgovarali o razvodu? Nije ga šutnula kad je trebalo to da uradi. Zar im ne odgovara da stvari ostanu ovakve kakve su sada? On da bude s onom fufom, a mama ovde, sa nama? – Adi nije videla nikakvog smisla u tome da se sad bilo šta menja.

Linda slegnu ramenima. – Sigurno je fufa zatrudnela, to će biti, ja ka' ti kažem, zato on dolazi, to da joj kaže.

– Bože mili – reče Adi – ako je o tome reč, sad mi je žao što *nisam* pristala na mito. Mislim da ću sama da ga pozovem.

Na kraju mu je poslala SMS: „Kćerke neće biti u kući počev od 7.30 večeras. Odosmo nas dve u *Kventins*. Poslaćemo ti račun. Ljub, Adi.“

– Alane? Alane, nešto mi krči telefon. Je l' me čuješ? Sinta ovde.

– Znam, draga.

– Jesi li joj rekao?

– Upravo sam krenuo ka njenoj kući, draga.

– Nećeš da se utronjaš kô prošle nedelje?

– Pa i nije baš tako bilo...

- Nemoj da ti se ponovi, Alane, *molim te*.
- Neće, draga, možeš da se osloniš na mene.
- Moraću da se oslonim na tebe, Alane, ovoga puta ću morati.

Klara je ušla u kuću. Unutra je vladala sumnjiva tišina. Nadala se da će obe devojke biti tu. Na podu kupatila ugledala je mokre peškire. Linda je, dakle, bila kod kuće, okupala se. Na kuhinjskom stolu behu neki flajeri o recikliranju plastike, što će reći da je i Adi bila tu. Ali sad ih nema ni od korova. A onda Klara ugleda poruku na frižideru.

Tata dolazi oko osam da razgovara s tobom; nabacio je da hoće da se vidite u četiri oka. Da se mi počistimo. Nabacio, i to baš ono, žešće. Ponudio se, čak, da nas časti večeru, pa nas dve odosmo u Kventins.

Vole te tvoje ćerke,

Adi

Šta li sad hoće, i to baš večeras? Na kraju tog dugog, iscrpljujućeg dana punog razočaranja, koji je podrazumevao i razgledanje jednog mesta koje nema dušu, a gde će morati da provodi radno vreme u narednih godinu dana?

Što baš sad, posle beskrajnih sati glumatanja i zauzimanja stava, a sve to radi osvajanja teritorije, i to pred jednim zamornim bolničkim birokratom? Posle traganja po trima različitim odeljenjima za delikates, samo da bi našla odgovarajuće sosove za testeninu, da ugodni svojim probirljivim kćerkama? A njih dve, eno, izašle u otmeni restoran, dok će Klara još morati da se suoči sa Alanom i ko zna kojom njegovom provaljenom šemom koju je smislio samo da iskamči još neku olakšicu u njihovom finansijskom aranžmanu.

Klara je sklonila hranu; sa Alanom je sigurno neće zajedno jesti. Ništa više sa njim neće deliti. Davno su prošla ta vremena. Ona izvadi iz kese dve boce kisele vode i stavi ih u frižider. Dve flaše australskog belog sovinjona gurnu skroz pozadi, iza jogurta i namaza s niskim sadržajem masti. Tu Alan vino nikad neće pronaći. A njoj će možda biti preko potrebno kad on ode.

Adi i Linda su se lepo raskomotile u restoranu *Kventins*.

– Manja država za nedelju dana potroši koliko su ovi sad potrošili za onim stolom tamo – reče Adi prekorno.

– Da, ali ovi se bar zabavljaju – reče Linda.

– Pitam se, majku mu, da li smo mi stvarno rođene sestre – upita Adi.

– Ti si se to oduvek pitala. – Linda je pijuckala tekilu sanrajz.

– Šta misliš, dokle će da ostane? – pitala se Adi.

– Ko, tip za onim stolom?

– Ne, budalo jedna. Tata.

– Čim dobije ono što traži. A po čemu se on razlikuje od bilo kog drugog muškarca? – Linda uhvati konobarov pogled. Još jedna tekila sanrajz i biće spremna da poruči.

Klara je bila namerila da se presvuče u kućnu odeću, ali telefon je neprestano zvonio i nije imala vremena. Majka njena je zvala, da pita kako joj je u novoj kancelariji.

– Imaš li tepih na podu? – Majku su zanimale prizemne stvari.

– Imamo tamo te moderne podne obloge, u celoj zgradi je tako.

– Znači, nemaš. – Klara kao da je toga časa mogla da vidi kako se usta njene majke zatvaraju poput kakve klopke. Tu klopku je videla kad se verila sa Alanom, pa kad se udala za Alana, pa kad su se ona i Alan rastali. Mnogo je bilo tih situacija kad se klopka zatvarala.

Pozvala je, zatim, njena drugarica Dervla, da je pita kakav je ambijent na njenom radnom mestu.

– Pečurka i magnolija – reče joj Klara.

– Bože, šta bi to sad trebalo da znači?

– U te boje je celo mesto okrečeno.

– Ali ti to sve možeš da promeniš.

– O, da. Bespogovorno.

– Nisi, dakle, samo zbog boja tako uzrujana.

– Ko je uzrujan?

– Čik pogodi... Jesi li upoznala bar neke ljude s kojima ćeš raditi?